

BIBLIOGRÁFIA

A magyar nyomda-, könyv-, sajtó- és könyvtártörténeti szakirodalom 1990-ben

Rövidítések:

Collectanea Tiburtiana = Collectanea Tiburtiana. Tanulmányok Klaniczay Tibor tiszteletére. Szerkesztette GALAVICS Géza, HERNER János, KESERŐ Bálint. Szeged, 1990.

Kner Imre emléke = Kner Imre emléke 1890–1990. Szerkesztette HAIMAN György. Békéscsaba és Gyomaendrőd, Kner Imre Emlékbizottság és a Kner Nyomda, 1990.

Kvt = Könyvtáros

MG = Magyar Grafika

MKsz = Magyar Könyvszemle

A Nemzetközi = A Nemzetközi Munkásmozgalom Történetéből. Évkönyv 1990. Bp. MSZMP Központi Bizottságának Párttörténeti Intézete, 1989.

Bibliográfiák, katalógusok, repertóriumok

BAKONYI Karola – SASI Margit – TÓTHPÁL Józsefné: Középkorai tankönyvek 1868–1948. Bp. OPKM, 1989. VII, 261 p. (Az Országos Pedagógiai Múzeum és Könyvtár Kiadványai. Kötetkatalógusok.)

BOROS István: A Kalocsai Főszékesegyházi Könyvtár kéziratkatalógusa: 1850 előtti kéziratok. Bp. OSZK 1989, 211 p. (Magyarországi egyházi könyvtárak kéziratkatalógusai 7.)

CSATLÓS Istvánné: Abaúj-Torna, Gömör-Kishont és Zemplén megyei hírlapok és folyóiratok bibliográfiája 1918-ig. Miskolc M. Tört. Társ. BAZ Megyei Levéltár 1989. 133 p.

CSILLAG Lászlóné: Külföldi időszaki kiadványok (KIK) a magyar könyvtárakban a 17. századtól 1970-ig. Retrospektív lelőhelyjegyzék 4. kötet H–K. Bp. 1989. 667 p.

DOMOKOS Áttila – GYULAI Ferenc: Statisztikai Szemle. Repertórium 1983–1987 Bp. 1990, 48 p.

(A Statisztikai Szemle 1990. évi 8–9. számainak melléklete)

HEGEDŰS Béla: Komárom Megyei Könyvtáros Repertórium 1968–1988. = Komárom Megyei Könyvtáros 1989. különszám 1–92.

KÁRÁSZ József: A koalíciós idők. Hódmezővásárhelyi újságok repertórium 1945. április 18.–1949. október 20. Hódmezővásárhely Városi Könyvtár 1986. 2 db

KÓSÁNÉ HORVÁTH Mária: A kecskeméti piarista rendház XVI. századi könyvei. Katalógus. Szeged Hungaria 1990, 51 p. (Acta Universitatis Szegediensis de Attila József Nominatae. Acta Bibliothecaria Tomus X. Fasciculus 4.)

LÓRÁNT Istvánné: A „Tájékoztató” 10 éves betűrendes és szakrendi mutatója 1979–1988 = Tájékoztató. A Művelődési Minisztérium Egyetemi és Főiskolai Főosztály Társadalomtudományi Felsőoktatási Osztályának Kiadványa 1989. 5. 93–189.

Magyar könyvészet 1921–1944. A Magyarországon nyomtatott könyvek szakosított jegyzéke. V. művészet – Sport – Földrajz – Életrajz – Történelem. Készült az OSZK Retrospektív Bibliográfiái Osztályán BECK Ivánné, FROMEL Károlyné, KÉGLI Ferenc, KISS Csabáné, VÁ-

- GÓ Magdolna közreműködésével. Szerkesztette KERTÉSZ Gyula. Bp. 1989, 787 p.
- MONOK István: Dézsi Lajos Kézirathagyatéka. Szeged Hungária 1989, VII, 113 p. (Acta Universitatis Szegediensis de Attila József Nominatae. Acta Bibliothecaria Tomus X. Fasciculus 1.)
- A Petőfi Irodalmi Múzeum kiadványainak bibliográfiája, 1975–1985 = TAXNER TÓTH Ernő: Irodalmi múzeológia. Kérdések célok. Bp. Múzsák – PIM 1988, 155–161 p. ill.
- Régi Magyar Könyvtár III-dik kötet. Magyar szerzőktől külföldön 1480-tól 1711-ig megjelent nem magyar nyelvű nyomtatványoknak könyvészeti kézikönyve. Írták SZABÓ Károly, HELLEBRANT Árpád. Pótlások, kiegészítések, javítások 1. füzet. Összeállították BORSA Gedeon irányításával DÖRNYEI Sándor és SZÁLKA Irma. Bp. OSZK 1990 XXVIII, 320 p.
- Régi Magyarországi Nyomtatványok. Szerkesztették Kis Józsefné, GARAMVÖLGYI Ernőné. Miskolc Miskolci Városi Könyvtár 1990, 935+97 p.
- SALIGA Zsuzsanna: Művelődés 1976–1985. Repertórium. Szeged Hungária 1989, 292 p. (Acta Universitatis Szegediensis de Attila József Nominatae. Acta Bibliothecaria. Tomus X. Fasciculus 3.)
- VELKY Andrea: Folyóirataink. Kőszeg 1989, 64 p. (Chernel Kálmán Városi Könyvtár füzetei 2.)

Cenzuratörténet és más jogi szabályozások

- KOZMA Mária: Akire nem vonatkozott az ábécé sorrendje sem. Hogyan törölték el Romániában a nemzetiségi irodalmat a könyvtárakból = Könyvtáros 40. 1990. 3. 168–169.
- LUDASSY Mária: A sajtó, mint főellenség. Egy rögeszme története 1750–1850. = Kritika 1990. 11. 31–32.
- RÁSZLAI Tibor: Cenzúra és könyvomat = A könyv 1990. 3–4. 177–182. ill.

Papírtörténet

- JAKÓ Zsigmond: Az erdélyi papírmalmok feudális kori történetének vázlatja, (XVI–XIX. század) = Levéltári Szemle 60. 1989 1. 3–55.
- KONCZ Pál: Papírtörténeti adatok Pápáról = Papírpár 33. 1989. 6. 232–234.

Nyomdatörténet

Több évszázadot érintő művek

- BÁNDI László: A veszprémi nyomdászat két évszázada. Veszprém Pannónia Nyomda 1989, 194 p. ill.
- BORSA Gedeon: A hazai könyvnyomtatás történetének vázlatja a szabadságharcig = Kvt 40. 1990. 9. 538–542.
- SZÁNTÓ Tibor: Bodoni és a magyar tipográfia = MG 34. 1990. 2. 4–12. ill.
- VARGA Sándor: Az alsólendvai nyomda 1889–1947 között = Honismeret 18. 1990. 213. 98–100.
- VÉGH Károly: Váci nyomdák = Naszály, Váci Fórum 1. 1988. 4. 14. (18–19. század)
- WHITEHOUSE, Charles: George Washington fejszéje. Régi nyomdabetűk alkalmazásáról = MG 34. 1990 2. 13–24. ill. (A „Typographische Monatsblätter” 1988. évi közleményének fordítása)

15. század

- SOLTÉSZ Zoltánné: A magyar ősnymtatványok = MG 34. 1990. 1. 3–7.

16. század

- ÁGOSTON István: Károlyi Gáspár és a vizsolyi Biblia. Bp. Új Kírlátó 1990, 31 p. ill.
- BENDA Kálmán: Heltai Gáspár és a kolozsvári nyomdászat = MG 34. 1990. 1. 18–21.
- BORSA Gedeon: A magyar Biblia és a hazai könyvnyomtatás = Theologiai Szemle 33. 1990. 3. 160–162.
- BORSA Gedeon: A magyarországi könyvnyomtatás a 16. században. = MG 34. 1990. 1. 14–18.
- DRASKOVICH János: Horologii principum, az az a feiedelmek orainak második keönyve. Elsőbe... Grevara Antaltul... irattatot, mostan pedigh... magyar nyelvre fordíttatot... Greczbe 1610 Widmanstadius. Editio facsimile. A kísérő tanulmányt írta KOMLOVSZKY Tibor. Bp. MTA Irodalomtudományi Intézete [6] 183 [1] fol + 26 p.
- V. ECSÉDY Judit: A Bornemisza-Mantskovit nyomda története. Bp. OSZK 1990, 59 p., XXXVI t. (Az OSZK füzetei 1.)
- PIRNÁT Antal: Néhány adalék Johann Sommer és Melius Péter műveinek bibliográfiájához = Collectana Tiburtiana 179–184.

RÓZSAHEGYI Tiborné: Heltai Gáspár = Papíripar. 33. 1989. 3. 194–195.

SYLVESTER János: Grammatica Hvngaro-Latina in usum puerorum recens scripta Ioanne Sylvestro Pannonio autore. . . Neanesi 1539. Editio facsimile. A kísérő tanulmányt írta SZÖRÉNYI László. Budapest Akadémiai Kiadó 1989, [96]+26 p.

17. század

LACKNER Kristóf: Maiestatis Hungariae aquila a Christophoro Lackner I. V. D. inventa, et hieroglyphica eius interpretatione levissime descripta . . . Kereszturini apud Emericum Farkas MDCXVII. Editio facsimile + LACKNER Kristóf: Florilegus Aegyptiacus in agro Sempronensi a Christophoro Lackner I.V.D. conductus. . . Kereszturini ex officina Emerici Farkas MDCXII. Editio facsimile. A kísérő tanulmányt írta KOVÁCS József László. Budapest Magyar Tudományos Akadémia Irodalomtudományi Intézete 1988 [4], 83 [1] + 40 p.

SZENCI MOLNÁR Albert: Dictionarium Latinovngaricum. Opus novum et hactenus nunquam editum, . . . item vice versa Dictionarium Ungaricolum . . . per Albertum Molnar Szencensem Vngarum . . . procurante Elia Hvitero Germano. Norinbergae CIOICIV Editio facsimile. A kísérő tanulmányt írta IMRE Mihály. Bp. MTA Irodalomtudományi Intézete 1990, [327] + [164] fol. + 100 p. (Bibliotheca Hungarica Antiqua XXV.)

18. század

FEKETE Csaba: Mikor jelent meg a Laubáni Biblia? = MKsz 106. 1990. 68–69.

19. század

H. HALÁSZ Anna: A sárospataki Nádaskay-féle nyomda betűi: 1848-ban = Szülőföldünk Borsod-Abaúj-Zemplén Megye 14. 1990. 35–36. ill.

SZÁNTÓ Tibor: Egy reformkori magyar betűmetszőről. A Bodoni-Emlékkönyvbe = A könyv. 1990. 3–4. 169–176. ill. (Bikfalvi Falka Sámuel)

20. század

ERDÉSZ Ádám: Apa és fia = Kner Imre emléke 81–109. ill.

ERDÉSZ Ádám: „Unio mystica ipar és lélek között” = MG 34. 1990. 6. 42–52. ill. (Kner Imre)

HAIMAN György: Mi történt Lipcsében 1927-ben? Epizód és fordulat Kner Imre pályáján = Békési élet. 25. 1990. 2. 155–158.

HAIMAN György: A nevelő és tanító = MG 1990. 1. 46–51. ill. (Kner Imre)

HAIMAN György: A nevelő és tanító = Kner Imre emléke 61–71. ill.

HENTZ Lajos: Jegyzetek a mezőberényi Baltha nyomda történetéhez. A nyomda első huszonöt éve = Békési élet 25. 1990. 2. 251–260.

HUSZÁR Julianna: „. . . emlék a múzeumban . . .” = Kner Imre emléke 111–117. ill.

JÁNOSKA Antal: A Piatnik Magyarországon = MG 34. 1990. 2. 13–16.

KABDEBÓ Lóránt: Gyomáról és a Knerekről. Hátár Győzővel beszélget Kabdebó Lóránt = MG 34. 1990. 6. 34–38.

KNER Erzsébet: Az asztalfőn = Kner Imre emléke 13–21. ill.

Kner Imre-breviárium. A száz esztendője született tipografus írásából. Válogatta MURÁNYI Gábor = A könyv 1990. 2. 17–26.

KNER Imre életéből = Kner Imre emléke 119–218. (Fényképgyűjtemény és életrajzi kronológia)

KNER Zsuzsa: Édesapámról = Kner Imre emléke 73–79. ill.

MARGOLIN, Victor: Jan Tschichold „új tipográfája” és a konstruktivista avantgárd = MG 34. 1990. 5. 21–27. ill.

NAGY Péter: A könyvkiadó = Kner Imre emléke 23–31. ill.

PÁL Lénárd: Gondolatok Kner Imre születésének századik évfordulóján = MG 34. 1990. 6. 39.

PAPP János: Centenárium gondolatok Tevan Andorról, a kiadóról és a könyvművészről = MG 34. 1990. 1. 39–43. ill.

PAPP János: A szép magyar könyv követe. Kner Imre kapcsolata a nemzetközi könyvélettel = MG 34. 1990. 6. 53–56.

PETŐCZ Károly: A Tevan-officina szellemisége = MG 34. 1990. 1. 31–38.

RÉNYI Péter: A reformer = Kner Imre emléke 33–59. ill.

SZABÓ Ferenc: A gyomai nyomda munkásgárdája a fiatal Kner Imre körül. A „boldog békeidőtől” az 1920-as évek elejéig = Békési élet 25. 1990. 2. 159–168.

- SZABÓ Ferenc: Tevan Andor és családja Békéscsaba társadalmában = MG 34. 1990. 1. 28–30.
- SZABÓ Ferenc: Emlékeim Kner Imréről és a Kner nyomdáról = MG 34. 1990. 6. 40–41.
- SZÁNTÓ Tibor: Száz esztendeje született Kner Imre = Múlt és Jövő 1. 1990. 1. 105–110. ill.
- SÖMEGI György: Az elveszett éden. Fülep Lajos és Kner Imre levelezéséből = MG 34. 1990. 6. 27–33.
- SZILÁGYI Ferenc: Rendhagyóan – Kner Imréről születése 100. évfordulóján = MG 34. 1990. 6. 2–15. ill.
- TOLNAI Gábor: Egy centenárium felé = Kner Imre emléke 9–11. ill.

Könyvművészet, illusztráció, térképészet

- BENCsik Gábor: A valóság legendája. Jegyzetek a 19. század második fele útleírásainak illusztrációihoz = A könyv 1990. 2. 131–148. ill.
- DOBRI Mária: Danubius Mysisus = A Vas Megyei Könyvtárak Értesítője 19. 1989. 1. 29–30. (Marigli, Ferdinando)
- V. ECSEDY Judit: Magyarországi nyomdászjegyek a XVII. században = MG 34. 1990. 1. 63–68. ill.
- HRENKÓ Pál – PAPPVÁRY Árpád: Magyarország régi térképeken. Budapest Gondolat Kiadó, Officina Nova 1990. 254 p. ill.
- HRENKÓ Pál – PAPP-VÁRY Árpád: Magyarország régi térképeken. 2. javított kiadás. Bp. Gondolat Könyvkiadó, Officina 1990. 254 p. ill.
- KNER Imre: Kozma Lajos mint könyvművész. Fordította HAIMAN György = MG 34. 1990. 6. 17–26. ill.
- PATAY Pálné: Földabroszok Magyarországról. Térképtörténeti kiállítás az Országos Széchényi Könyvtárban = Geodézia és Kartográfia 42. 1990. 1. 70–74.
- PLIHÁL Katalin: A Magyarországot ábrázoló első ismert részletes térkép készítője a források tükrében = Geodézia és Kartográfia 42. 1990. 3. 217–221. (Lázár deák)
- Rendkívüli utazások. Száz híres Verne illusztráció. Válogatta és bevezette KUCZKA Péter. Budapest Móra Könyvkiadó 1989 [6] p. + 100 t.

Kötéstörténet

- SZ. KOROKNAY Éva: Beszámoló a Ráday Könyvtár kötetstábláinak vizsgálatáról = A Ráday Gyűjtemény Évkönyve VI. Bp. 1989. 354–360.

- ROZSONDAI Marianne: A magyar gótikus és reneszánsz kötések néhány problémája = MG 34. 1990. 1. 11–14.

Könyvkereskedelem

- PAVERCSIK Ilona: Johann Gerhard Mauss és a pesti könyvkereskedelem színvonala a 18. század közepén I. = MKsz 106. 1990. 1–2. 14–31.
- SZABÓ Kálmán: Az olvasáskultúra demokratizálódása: az első könyvesboltok és kölcsönkönyvtárak Sopronban (1785–1820) = Kisalföldi kv. 1989. 1. 53–56.

Kiadástörténet és könyvkiadók

Több évszázadot érintő művek

- FEHÉR Erzsébet: Sárospataki tanárok magyar nyelvű tankönyvei a Kollégium alsó és középső szintje számára 1793–1848. Miskolc, Comenius Tanítóképző Főiskola – BAZ Megyei Levéltár 1989. 142 p. ill.
- HORVÁTH J. József: A Korán Magyarországon = A könyv 1990, 2. 124–128. ill.
- HORVÁTH Róbert: Régi kereskedő könyvek Európában és Magyarországon = Statisztikai Szemle 68. 1990. 4–5. 382–392.
- KOZMA Zsolt: A Vizsolyi Biblia könyvészete = Theológiai Szemle 33. 1990. 6. 348–352.
- ÖTVÖS László: Károlyi Gáspár bibliafordításának kiadásai = Jászkunság 36. 5. 72–77.
- PAPP János: Faludi Ferenc költeményeinek idegen nyelvű fordítása és kiadásai = Vasi Szemle 44. 1990. 4. 581–583.

18. század

- ENYEDI Sándor: Péteri Takáts József levelei Aranka Györgyhez = MKsz 106. 1990. 1–2. 69–74.
- HÜBERT Ildikó: Bánffy György levelei az Erdélyi Kéziratkiadó Társaság ügyében = Tudóslevelek művelődésünk külföldi kapcsolataihoz 1577–1797. Szeged JATE 1989, 143–149.

19. század

- GAZDA István: Mikor jelentek meg a Magyar Tudós Társaság első kiadványai = Magyar Tudomány 97. 1990. 6. 740–742.

- KOVÁCS I. Gábor: A kalendárium eszköz a nemzet haladásához. A reformkor naptáriródalma = Századok 122. 1988. 3. 316–341.
- TORDA István: Petőfi kiadója. 175 éve született Emich Gusztáv = A Könyv. 1989. 4. 117–124.
- VARGA Sándor: Emich Gusztáv indulása = Irodalomtörténet 70. 1989. 4. 701–740.

20. század

- BEKE György: Láthatatlan könyvmáglyák Erdélyben = A Könyv 1990. 3–4. 7–28.
- BUKTA Zsuzsa: Visszaemlékő: dr. Jakab Jenő = A Könyv 1990. 1. 69–77.
- CSERÉPFALVI Imre: Egy könyvkiadó feljegyzései, 1945–1963. Bp. Gondolat 1989, 317 p. ill.
- CSILLAG István: Endrei Ákos iskolai Zrínyi-kiadása = Somogy 18. 1990. 81–84.
- MÁLYUSZ Elemér: A Magyar Protestáns Irodalmi Társaság történeti forráskiadványai = A Ráday Gyűjtemény Évkönyve VI. Budapest 1989, 159–172.
- MEDVIGY Endre: Püski Sándor köszöntése = Válasz Évkönyv 1989. 2. 160–166.
- PETRÓ András: A Tankönyvkiadó múltja és jövője = Pedagógiai Szemle 39. 1989. 6. 499–505.
- VARGA Sándor: Visszaemlékező: Almási Istvánné = A Könyv 1988. 4. 109–117. (Singer és Wolfner Könyvkiadó)
- VARGA Sándor: Visszaemlékező: Bródy-Maróty Dóra. II. rész. = A Könyv 1989. 4. 139–146.

Sajtótörténet

Több évszázadot érintő művek

- BATÁRI Gyula: Sándor István és a „Sokféle” természettudományos cikkei = Évfordulóink a Műszaki és Természettudományokban 1990. 74–77. (1791–1808)
- HEGEDŰS Gyula: 120 éves a Közlekedési Közlöny = Közlekedési Közlöny 46. 1990. 1. 55–60.
- HORVÁTH Szilvia: A soproni Magyar Társaság a korabeli sajtó tükrében (1790–1828) = Soproni Szemle 1990. 3. 255–268.
- LÓRINCZ Zoltán: Százéves a Protestáns Szemle = Theológiai Szemle 32. 1989. 3. 146–148.
- „Tekintetes Szerkesztő Úr!” Levelek a magyar sajtóról, 1790–1848. Válogatta és jegyzeteket írta FEHÉR Katalin és KÓKAY György. Bp. Szépirodalmi Kiadó 1990. 392 p. ill.
- TÓKÉCZKI László: Száz éve jelent meg a Protestáns Szemle [1] = Küldetés 1989. 1. 47–53.

17. század

- MURÁNYI Lajos: Székesfehérvár 1688. évi felszabadítása az MTA könyvtárának két korabeli, német nyelvű újságlevelén = Fejér Megyei Könyvtáros 28. 1988. 1. 53–74.

19. század

- CSEHI LAJOS: 120 éve jelent meg a Néptanítók Lapja = A tanító 26. 1988. 11. 1–3.
- DIENES Ottó: Világos után. Északfrancia sajtóvisszhang 3. = Somogy 17. 1989. 5. 80–88.
- KEREKES Béla: Az agrársajtó múltjából. Nemzeti Gazda – 1814. = Gazdálkodás 34. 1990. 6. 73–78.
- MADER Béla: Nemzetértelmezés a Tudományos Gyűjteményben = Tanulmányok Karácsonyi Béla hetvenedik születésnapjára. Szerkesztette KULCSÁR Péter, MADER Béla, MONOK István. Szeged JATE 1989, 131–140.
- MURÁNYI Péter: Sajtótörténet, sajtóharcok Szombathelyen az 1870-es évek elején = A Szombathelyi Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskola Tudományos Közleményei VI. Történettudomány 1. 1988. 39–56.
- SZ. RINDÓ Klára: Az elfeledett Magyar Szemle. (Szépirodalmi hetilap a XIX. századból) = Vigilia 55. 1990. 6. 436–439.
- SÁRMÁNY Ilona: Hevesi Lajos tárcái a magyar festészetéről az 1888–1896 közötti időszakban = Ars Hungarica 18. 1990. 2. 235–239.
- SZECSKÓ Károly: Az első hazai nyomdászszaklap, a Gutenberg = MG 34. 1990. 4. 47–48.
- TARNÓI László: Der „Neue Teutsche Merkur” als Quelle historisch-hungarologischer Untersuchungen für den Zeitraum 1802–1808 = Berliner Beiträge zur Hungarologie 1. 1986. 123–151.
- VARGA Sándor: „Az egyesülésben abszolút erő van”. Egy „A Könyv” évfolyamban lapozgatva = A Könyv 1988. 4. 7–14.

20. század

- ACZÉL Géza: Vázlat a Magyar Műhelyről. = Alfold 41. 1990. 2. 61–64.
- BÁNHIDINÉ BALSZAI Jolán: A „Sárospataki Füzetek” = Borsodi Művelődés 14. 1989. 4. 72–75.
- BORSA Iván: A Levéltári Híradó kezdetei = Levéltári Szemle 40. 1990. 3. 3–108.

- BOTKA Ferenc: Magyarok a Pravdában = Új Írás 30. 1990. 6. 105–123.
- BUSCHAK, Willy: Bulletin du Centre Marxiste Révolutionnaire International (1939). Bulletin Mensuel du Front Ouvrier International Contre la Guerre (1939–1942) = A Nemzetközi 1990. 208–210.
- GELLÉR Ferencné: A „Debreceni Dongó”. Fejezet a debreceni élcslapiradalom történetéből. 2 A Hajdú-Bihar megyei Levéltár Évkönyve 15. 1988. 163–173.
- JAGASICS Béla: Negyvenéves a „Geodézia és Kartográfia” című folyóirat = Geodézia és Kartográfia 41. 1989. 3. 153–157.
- JEMNITZ János: A Golosz és a Nase Szlovo (1914–1915) = A Nemzetközi 1990. 197–200.
- JEMNITZ János: Die Internationale (1915) = A Nemzetközi 1990. 195–196.
- JEMNITZ János: Jugend-Internationale (1915 szeptember – 1916 március) = A Nemzetközi 1990. 202–204.
- JEMNITZ János: La Vie Ouvrière (1915–1916) = A Nemzetközi 1990 201–202.
- JEMNITZ János: Neues Leben (1915) = A Nemzetközi 1990. 204–208.
- JEMNITZ János: A „The Tribune” véleménye 1939–1940 = A Nemzetközi 1990. 116–121.
- JUHÁSZ Béla: Jegyzetek az Alföld történetéhez = Alföld 41. 1990. 7. 66–76.
- KAPÁS István: Viták a pszichoanalízisről a Korunk című folyóiratban 1926–1940 között = Helikon 1990. 2–3. 183–194.
- KELEMEN Elemér: 25 éves a Tanító = A Tanító 26. 1988. 8. 1–2.
- KÉRI Piroska: Supka Géza „Literatúra”-ja. Egy elfeledett kultúrtörténeti folyóirat jelentősége és története. (1926–1938.) = Új Írás 29. 1989. 7. 104–114.
- KOCZOGH Ákos: Az Alföld születése = Alföld 41. 1990. 7. 44–49.
- KOCSIS Gyula: Szemelvények az 1956-os forradalom helyi sajtójából = Ceglédi Turini Százasküldöttség Múzeum Baráti Körének Értesítője 1989. 95–105.
- KOLLER Györgyi: A zalaegerszegi Magyar Paizs Zrínyi kultusza = Somogy 18. 1990. 84–87.
- KORNIA László: Das Wirken ungarischen Lektoren an der Berliner Universität 1917–1945 im Spiegel der von Robert Gragger begründeten „Ungarischen Jahrbücher” = Berliner Beiträge zur Hungarologie 3. 1988. 131–140.
- KOVÁCS Éva: A gyáriparos sajtója, „melynek olvasóközönsége a magyar közgazdasági élet elitje”. 1900–1944 = Társadalomkutatás 1989. 1. 106–119.
- KOVÁCS Gergelyné: A Posta szaklap bölcsőjénél I–VI. = Posta 40. 1988. 7. 20–23; 1988. 8. 22–24.; 1988. 9. 25–28.; 1988. 10. 18–22.; 1988. 11. 24–26.; 1988. 12. 24–25. ill.
- P. KOVÁCS Imre: A 45 éves pedagógiai hetilap. A Köznevelés múltja és jelene = Olvasó Nép 41. 1989. 56–62.
- KOVÁCS Imre: A néma forradalom. Bp. Cserépfalvi, Gondolat Kiadó 1989, 314 p. „A néma forradalom és a per sajtóvisszhangjáról” című válogatással.)
- KUNTÁR Lajos: Az irodalmi élet újraindulása Szombathelyen 1945 után = Vas Szemle 44. 1990. 4. 546–552.
- LENGYEL András: Illyés és a Szegedi Fialatok = Irodalomtörténet 20. 1989. 3. 516–526.
- LENGYEL András: A Szeged története (1920–1925) II. = Magyar Könyvszemle 106. 1990. 1–2. 45–67.
- LAKATOS Éva: Sík Sándor és a „Zászlónk”. = Jel. 1. 1989. 1–2. 54–56.
- MÁRKUS Béla: Az Alföld negyven éve = Hajdú-Bihar Megyei Könyvtári Téka 1990. 2. 48–52.
- MÉSZÖLY Miklós: 40 éves az Új Látóhatár = Életünk 27. 1989. 6. 562–563.
- MOCSÁR Gábor: Magamban bízva = Alföld 41. 1990. 7. 49–66. (Az Alföld alapításáról)
- MÓZES Huba: A megmaradás ösztönének formakeresése. Az Erdélyi Helikon kezdeteiről = Kortárs 34. 1990. 12. 122–127.
- MUNKNÉ HEGEDŰS Katalin: A koalíciós sajtójának néhány jellemző vonása. (1944–1948) = Tájékoztató. A Művelődési Minisztérium Egyetemi és Főiskolai Főosztály Társadalomtudományi Felsőoktatási Osztályának kiadványa 1989 3. 58–69.
- NAGY Sz. Péter: A Szép Szó ideológiája = Új Írás 30. 1990. 10. 77–84.
- ÓLMOSSI Zoltán: A Petőfi-kör sajtóvitája és a hatalom. 1956 nyara = Múltunk 35. 1990. 1. 33–61.
- POMOGÁTS Béla: Az első Válasz. 1934–1938. Válasz Évkönyv 1989. 2. 11–30.
- RÜBHERDT, Irene: Die aktivistischen Zeitschriften A Tett, Ma und Die Aktion im Zeitraum von 1911 bis 1919. Eine vergleichende Betrachtung = Berliner Beiträge zur Hungarologie 1. 1986. 79–100.
- SALAMON Konrád: A Válasz és a népi demokrácia = Válasz Évkönyv 1989. 2. 31–46.
- SZABÓ Győző: Olasz–magyar folyóiratok = Nagyvilág 35. 1990. 2. 283–285.

- SZAKOLCZAY Lajos:** Az Új Látóhatár (Látóhatár) költészete = Tiszatáj 44. 1990. 1. 73–77.
- SZALAI Pál:** Végkifejlet előtt (A magyar közvélemény alakulása a sajtó és a parlamenti naplók tükrében, 1943–1944) = Valóság 33. 1990. 10. 57–75.
- TÍMÁR István:** Az 1931. évi országgyűlési választások Vas megyében a helyi sajtó tükrében = Vasi Szemle 44. 1990. 1. 95–107.
- TÍMÁR István:** Az 1935. évi országgyűlési választások Vas megyében a helyi sajtó tükrében = Vasi Szemle 44. 1990. 4. 538–545.
- TOLNAI Gábor:** Kiegészítő megjegyzések Lengyel András „Illyés Gyula és a Szegedi Fiatalok” című cikkéhez. = Irodalomtörténet 20. 1989. 3. 526–535. (Baránszky László, Csiky Ágnes Mária, Herceg János, Hornyik Miklós, Kántor Lajos, Radnóti Sándor, Thinsz Géza)
- Könyvtörténet**
Több évszázadot érintő művek
- ANTALÓCZY Lajos:** Az egri Főegyházmegyei Könyvtár története 1793–1989. Eger, Főegyházmegyei Könyvtár, 1989, 64 p. The Archdiocesan Library of Eger: IX 1989. Szerkesztette SZÁNTÓ Tibor. Bp., Magyar Bibliofil Társaság, 1989, 28 p.
- BALÁZS László:** A Ráday-család és könyvtára = A Ráday Gyűjtemény Évkönyve VI. Budapest 1989, 135–143.
- BALÁZS Mihály:** A kolozsvári unitárius kollégium könyvtáráról = Vigilia 55. 1990. 11. 850–852.
- BALOGH Mihály:** A védett állomány egy iskolai könyvtár életében = Könyvtáros 40. 1990. 10. 604–609.
- BARICZ Zsolt:** A Bethlen Gábor Ginnázium bibliotékájának évszázadai = Csongrád Megyei Könyvtáros 22. 1990. 1–2. 12–17.
- DOBKI Mária:** Francia vonatkozású könyvek = A Vas Megyei Könyvtárak Értesítője 20. 1990. 1. 33–35. (Egyházmegyei Könyvtár, Szombathely)
- FABULYA László:** Múzeális értékű gyűjtemények a nagy múltú középiskolák könyvtáraiban = Kvt. 40. 1990. 10. 600–604.
- FEKETE Gézáné:** A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára 1826–1988. Válogatott bibliográfia. A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárának kiadásában megjelent művek bibliográfiája 1950–1988 = A Telekiek alapítványa. Az Akadémiai Könyvtár az alapításból az önálló könyvtárárpületig 1826–1988. Összeállította FEKETE Gézáné Bp. MTA Könyvtára 1989, 113–199.
- FRIEDRICH Károly:** „Celeberrimae collectiones Sopronienses” (A soproni evangélikus gyülekezet gyűjteményei) = Soproni Szemle 44. 1990. 2. 97–127. ill.
- GRÜLL Tibor:** A soproni Berzsényi Dániel Gimnázium (volt Evangélikus Líceum) műemléki könyvtára = Kisalföld Kvt. 1989. 2. 50–54. ill.
- HEGEDŰS Béla:** A Jókai- és a helyismereti gyűjtemény a komáromi Jókai Mór Városi Könyvtárban = Komárom Megyei Könyvtáros 1988. 2. 25–32.
- HOMOR Tivadar:** Régi Almamaterek múzeális értékű dokumentumai = Kisalföldi Könyvtáros 1989. 2. 47–49.
- KARNER Károly:** Ritka könyvek és nyomtatványok soproni könyvtárakban: Collectanea Tiburtiana. 83–91.
- KUNKIN Zsuzsanna:** Százéves a Szabadkai Városi Könyvtár = Csongrád Megyei Könyvtáros 2. 1990. 3–4. 151–157.
- KURUCZ György:** Az „új mezőgazdaság” irodalma az egykori Festetics-könyvtár anyagában = MKsz 106. 1989. 1–2. 32–44.
- Library of the Academy of Sciences, Budapest: IX.** 1989. Szerkesztette SZÁNTÓ Tibor. Bp., Magyar Bibliofil Társaság 1989, 11 p.
- Library of the Esztergom Cathedral IX.** 1989. Szerkesztette SZÁNTÓ Tibor. Bp. Magyar Bibliofil Társaság 1989, 31 p. (Kiállítási katalógus 1989. szept. 24.–okt. 30.)
- The Library of the Pannonhalma Abbey: IX.** 1989. Szerkesztette SZÁNTÓ Tibor, Bevezette BÁNHÉGYI B. Miksa. Bp. Magyar Bibliofil Társaság 1989, 3 p.
- Library of the University Debrecen: IX.** 1989. Összeállította GOMBA Szabolcsné et al. Szerkesztette SZÁNTÓ Tibor. Bp. Magyar Bibliofil Társaság 1989, 33 p.
- MAJTÉNYI Árpádné – VÉGH Ferenc:** Provenienciakutatás a BME Központi Könyvtárában = A Budapesti Műszaki Egyetem Központi Könyvtárának Évkönyvei 5. 1986. 217–250 p.
- MONOK István:** Intézményi gyűjtemények Magyarországon 1535–1720. Könyvjegyzékek bibliográfiája. Szeged JATE 1989, XIII, 151 p. (Könyvtártörténeti Füzetek VI.)
- MONOK István:** Magángyűjtemények Magyarországon 1564–1716. Könyvjegyzékek bibliográfiája. Szeged JATE 1989, XI, 155 p.
- MONOK István:** Kassa város olvasmányai 1562–1731. Szeged 1990, XII., 226 p. (Adattár XVI.–

- XVIII. századi szellemi mozgalmaink történetéhez 15)
- MONOK István – VARGA András: Magyarország jezsuita könyvtárak 1711-ig I. Kassa, Pozsony, Sárospatak, Turóc, Ungvár. Szeged Scriptum Kft. 1990, XIV, 330 p. (Adattár XVI–XVIII. századi szellemi mozgalmainak történetéhez 17/11)
- National Széchényi Library, Budapest 1989. Szerkesztette SZÁNTÓ Tibor, vezette KELECSÉNYI Gábor. Bp. 1989, 28 p.
- NYÉKI Károly: Mátészalkai könyvtártörténet = Szabolcs-Szatmár Megyei Könyvtári Híradó 1990 I. 50–56.
- ÖTVÖS Péter: A németújvári ferences kolostor könyvtára = Vigilia 55. 1990. 10. 745–748.
- Ráday Library, Budapest: IX. 1989. Szerkesztette SZÁNTÓ Tibor, vezette SZABÓ András. Bp. Magyar Bibliofil Társaság 1989, 14 p. (Katalógus a „Magyarországi Protestáns nyomdászat a reformáció századában” c. kiállításhoz).
- Sándor Vahot [Vachott] Library, Gyöngyös: IX. 1989. Szerkesztette SZÁNTÓ Tibor, vezette PELLE Sándor. Bp. Magyar Bibliofil Társaság 1989, 7 p.
- Semmelweis Medical Library, Budapest: IX. 1989. Szerkesztette SZÁNTÓ Tibor, vezette SZLATKY Mária. Bp. Magyar Bibliofil Társaság 1989, 7 p.
- SZABÓ György: A pápai református kollégiumi nagykönyvtár története = Vigilia 55. 1990. 12. 938–941.
- University Library, Budapest IX 1989. Szerkesztette SZÁNTÓ Tibor, vezette KULCSÁR Péter. Bp. Magyar Bibliofil Társaság Bp. 1989, 29 p.
- 15. század**
- BÉNI Gyöngyi: Budapest. Országos Széchényi Könyvtár Mátyás király könyvtára. Bp. 1990, 16 p. ill. (Tájak, korok, múzeumok kis könyvtára 371.)
- Bibliotheca Corviniana, 1490–1990: Nemzetközi Corvina-kiállítás az Országos Széchényi Könyvtárban Mátyás király halálának 500. évfordulójára: 1990. ápr. 6. – október 6. (Bevezette CSAPODI Csaba és CSAPODINÉ GÁRDONYI Klára, szerkesztette FÖLDESI Ferenc) Bp. OSZK 1990, 161 p. ill.
- Bibliotheca Corviniana 1490–1990. International Corvina-exhibition on the 500th anniversary of the death of King Matthias. National Széchényi Library 6. April – 6. October 1990. Introduced by Csaba CSAPODI and Klára CSAPODI GÁRDONYI, edited by Ferenc FÖLDESI. Bp. OSZK 1990, 162 p., ill.
- CSAPODI Csaba: A Corvina-kutatás újabb eredményei és feladatai = Magyar Tudomány 97. 1990. 10. 1140–1146.
- CSAPODI Csaba: A Corvina Könyvtár és a magyarországi reneszánsz műveltség = MG 34. 1990. I. 7–10.
- CSAPODI Csaba: Mátyás király könyvtára, a Corvina = Magyar Hírek 43. 1990. 6. 14–18.
- RÁSZLAI Tibor: A ferences könyvkultúra történetéből. = A Könyv 1988. 4. 135–146. (XIII–XV. sz.)
- SOLYMOSI László: Könyvhasználat a középkor végén. (Könyvkölcsönzés a veszprémi székesegyházi könyvtárban) = Tanulmányok a középkori magyarországi könyvkultúráról. Szerkesztette SZELESTEI N. László. Bp. Országos Széchényi Könyvtár 1989, 77–119 p.
- SZABÓ Kálmán: Sopron könyv- és könyvtári kultúrája. Korai adatok az írott forrásokban 1520-ig = Kisalföld Kvt 1990. 2. 39–43.
- URBÁN László: Képek a Corvina világról. Bp. OSZK 1990, 83 p. ill.
- 16. század**
- DANKANITS Ádám: Laskai Cs. Péter könyvei = Lymbus. Művelődéstörténeti Tár II. Szerkeszti MONOK István, PETNEKI Áron. Szeged 1990, 33–35.
- HORVÁTH J. József: Újabb könyv egy humanista főpap könyvtárából = A Könyv 1989. 4. 125–129 p., ill. (Mossóczy Zakariás)
- MONOK István: Mária királynő könyvtárai = Tanulmányok Karácsony Béla hetvenedik születésnapjára. Szerkesztők KULCSÁR Péter, MADER Béla, MONOK István. Szeged JATE 1989, 99–104.
- OJTOZI Eszter: Die ausländischen Frühdrucke und ihre Possessoren in der Universitätsbibliothek zu Debrecen. Debrecen Kossuth Lajos Tudományegyetem Könyvtára 1989, 235 p. + 58 t
- 17. század**
- ERDEI Klára: Hungarikák a XVII. századi gottorfi és prutzi könyvtárakban = Collectana Tiburtiana 279–294 p.
- HELTAI János: A protestáns magyar Biblia XVII. század eleji könyvtári kultúránkban = Theológiai Szemle 33. 1990. 4. 218–222.

- JÜGELT, Karl-Heinz: Einige Bemerkungen zu den ungarischen und Ungarn betreffenden Beständen des 16–18. Jahrhunderts in der Universitätsbibliothek Rostock = Berliner Beiträge zur Hungarologie 3. 1988. 61–71.
- KOVÁCS SÁNDOR Iván: „Mert szerencse vigasztal.” Vélekedések néhány Zrínyi-könyvjegyzetről = Irodalomtörténeti Közlemények 91–92. 1987/1988. 1–2. 179–184.
- LUDÁNYI Mária: Könyvtárrendezés Thurzó György nádor udvarában 1611-ben = Collectanea Tiburtiana 271–277.
- MONOK István: Zrínyi Miklós, a könyvgyűjtő = Irodalomtörténeti Közlemények 91–92. 1987–1988. 1–2. 175–179.

18–19. század

- BANCSI Erzsébet: A Bethlen Gábor Közgazdasági és Postaforgalmi Szakközépiskola előintézményi könyvtárainak története 1858–1918 között = Hajdú-Bihar Megyei Könyvtári Téka 1990. 1. 3–33.
- T. ERDÉLYI Ilona: Erdélyi János írói hagyatékának sorsa = MKsz 106 (1990) 1–2. 79–82.
- JÁSZBERÉNYI Ferencné: Kétszáz éve nyitotta meg Müller Ferenc győri kölcsönkönyvtárát = Kisalföldi Könyvtáros 1989 2. 44–45.
- KULCSÁR Péter: A bécsi bölcsészkar ösnyomatványai Gyulafehérvárott = Tanulmányok Karácsonyi Béla hetvenedik születésnapjára. Szerkesztették KULCSÁR Péter, MADER Béla, MONOK István. Szeged JATE 1989, 121–129.
- MONOK István: Intézményi- és magángyűjtemények Magyarországon 1722–1750. Könyvjegyzékek bibliográfiája. Szeged JATE 1990, XIII, 159 p. (Könyvtártörténeti Füzetek VII.)
- NÉMETH S. Katalin: Détsei Sámuel emlékkönyve = Collectanea Tiburtiana 351–361.

20. század

- BALLA Gyula: A magyarországi nemzetiségi dokumentáció kialakulásának vázlatos története = Az Állami Gorkij Könyvtár Évkönyve 1986. 113–117.
- BERECZKY László: Harmincéves a KMK. = Kvt 39. 1989. 9. 520–528.
- BERECZKY László – VAJDA Kornél: „Koccintunk egyet pályám emlékezetére is. . .” II. Beszélgetés Futala Tiborral, az Országos Műszaki Könyvtár nyugdíjas igazgatójával. = Kvt 40. 1990. 2. 69–78. III. 1990. 5. 253–262. IV. 6. 325–333.

- BONNET, Penelope – FORRESTER, William H. – JONES, Richard M.: A British Medical Association Nuffield Library múltja, jelene és jövője = Az Orvosi Könyvtáros 30. 1990. 2. 101–112.
- CORNISH, Graham P.: A British Library Document Supply Centre története, tevékenysége és jövője = Az Orvosi Könyvtáros 29. 1989. 4. 265–275.
- DOBOSNÉ RADNAI Margit: Az Állami Gorkij Könyvtár spanyol nyelvű gyűjteménye = Az Állami Gorkij Könyvtár Évkönyve 1986. 59–64.
- ERDÉLYI Frigyesné: Az Állami Gorkij Könyvtár Zeneműtárának előtörténete (1945–1956) = Az Állami Gorkij Könyvtár Évkönyve 1986. 25–32.
- ESZESNÉ MERÉSZ Irén: Az útkeresés évtizedei. Fejezetek az Állami Gorkij Könyvtár Történetéből. = Az Állami Gorkij Könyvtár Évkönyve 1986. 9–24.
- HEGEDŰS Mihályné: Legrégibb muzeális könyveink és az új beszerzések néhány jelesebb darabja = Az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum Évkönyve 1988. 107–117.
- KÉGLI Ferenc: „Kórházi ápoltak szellemi szórakoztatására.” Újságok és könyvek a fehérvári kórház betegeinek a század első évtizedeiben. = Fejér Megyei Könyvtáros 28. 1988. 2. 41–46.
- KERTÉSZ Gyula: Az Állami Gorkij Könyvtár gyűjtőkörének fejlődése és mai problémái = Állami Gorkij Könyvtár 1986. 33–50.
- KOVÁCS Ilona: Problems and Patterns in the Development of Library Services for Ethnic Hungarians in the United States in the First Decades of the 20th Century = Hungarian Studies 3. 1987. 248–260.
- KOZMA Zoltánné: Néhány szó a Somogy megyei Arató Miklós Orvosi Könyvtár múltjáról és jelenéről = Az Orvosi Könyvtáros 30. 1990. 3. 217–221.
- MÓNUS Imre: Adalékok egy középiskolai könyvtár történetéhez, különös tekintettel katalógusára = Kisalföldi Könyvtáros 1990. 1. 44–53. (Győr Felső Kereskedelmi Iskolája 1897–1949.)
- POGÁNY György: A Könyvtári Szemle és Asztalos Miklós = Kvt 40. 1990. 6. 337–344.
- SZABÓ Edit: A balmazújvárosi községi könyvtár 35 éve = Hajdú-Bihar Megyei Könyvtári Téka 1988. 2. 3–10.
- SOMKUTI Gabriella: Apró-cseprő érdekességek a Széchenyi Könyvtár történetéből = Kvt 40. 1990. 4. 235–237.

VÉRTESY Miklós: Könyvtárosok vagy ejtőernyősök? Az Egyetemi Könyvtár „káderpolitikája” 1945 és 1961 között = Kvt 40. 1990. 4. 233–235.

Bibliofilia

Több évszázadot érintő művek

HORVÁTH Dezső: Divatos könyvgyűjtői területek a könyvnyomtatás kezdetétől napjainkig = Könyvtári Figyelő 36. 1990 3–4. 251–260.

KELECSÉNYI Gábor: Az utolsó évszázad legkiemelkedőbb magyar könyvgyűjtői = MG 34. 1990. 4. 42–46. ill.

SOÓS Imre: Az ország legnagyobb exlibrisgyűjteményéről az Iparművészeti Múzeum évkönyveiben = Kisgrafika [28.] [19] 89. 1–2.

19. század

BELICZAY Angéla – PAP László: Kazinczy bejegyzései Szemere Pál könyveiben = A Ráday Gyűjtemény Évkönyve VI. Budapest 1989, 239–243.

BELICZAY Angéla: Szemere Pál könyvtára = A Ráday Gyűjtemény Évkönyve VI. Budapest 1989, 144–158.

KELECSÉNYI Gábor: A magyar bibliofilia harmadik hulláma = A Könyv. 1990. 1. 149–154.

KOVÁTSNÉ PÓK Judit: Egy elfelejtett, titokzatos könyvgyűjtő = Szülőföldünk Borsod-Abaúj-Zemplén Megye 15. 1990. 14. (Gráven Lajos 1806–1890)

20. század

HORVÁTH Hilda: A XX. század elején készült magyar ex librisek tematikai csoportosításának lehetőségei 8. Nők, férfiak, aktok az ex libriseken. Gyermekek ex librisek. 9. Emberpár az ex libriseken, erotikus ex librisek. = Kisgrafika 29 (1990) 3. 4–6.; 29 (1990) 4. 4–5.

TORDA István: A literatus főkapitány 2 A Könyv 1990 2. 121–123. (Szalay József)

Olvasástörténet

BÁRDOS István: Az esztergomi Belvárosi Katolikus Olvasókör könyvtárai. (1921–1944) = Komárom Megyei Könyvtáros 60. 1988. 1. 27–40.

BRUNDA Gusztáv: Gazdakörök, olvasóegyletek, társaskörök, kaszinók a két világháború között Nógrádban = Palócföld 24. 1990. 4. 47–61

CZÁKÓ Sándor: Körözés a decsi olvasókörök körül = Olvasó nép 11. 1989. 42. 62–67. ill.

MURÁNYI Lajos: Adalékok a reformkori Fejér megye olvasáskultúrájához. Másfél évszázada alakultak meg a székesfehérvári kaszinók = Fejér Megyei Könyvtáros 29. 1989. 1. 51–61., ill.; 29. 1989. 2. 37–48. ill.

MURÁNYI Lajos: Adalékok a reformkori Fejér megye olvasáskultúrájához. 150 éve alakult meg a Fejér megyei Olvasótársaság = Fejér Megyei Könyvtáros 30. 1990. 1. 35–56. ill.

SZERDAHELYI Pál: Száz esztendő a magyar kultúra szolgálatában = Vasi Szemle 44. 1990. 4. 571–579. (A felsőöri olvasókörrel)

A múlt könyvtárosai, bibliográfusai, újságírói

ARATÓ Ferenc: V. Waldapfel Eszter (1906–1968) = Az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum Évkönyve 1988. 11–16.

DIENES László: Centralizáció a könyvtárügy téren. Közreadja és vezeti Kiss Jenő = Könyvtári Figyelő 35. 1989. 2. 128–134.

FODOR Zoltán: A Tett embere = Múzsák 20. 1989. 4. 13–14. ill. (Kassák Lajosról)

H. G.: Bárdos László István (1909–1963) = Komárom Megyei Kvt 1988. 1. 56–58.

KELECSÉNYI Gábor: Könyvek tengerén hajózott. Száz éve halt meg Szabó Károly = A Könyv 1990. 3–4. 183–187.

LENGYEL András: Arcok a szegedi sajtó történetéből. Sz. Szigethy Vilmos. 1877–1956 = Szeged 9. 1990. 38–39.

LENGYEL András: Arcok a szegedi sajtó történetéből. Klamár Gyula = Szeged 8. 1990. 36–37.

S. PÁVEL Judit: Adalékok Pável Ágoston működésének utolsó éveiből = Vasi Szemle 44. 1990. 2. 278–280.

SZABÓ György: In memoriam Bartók Zoltán (1902–1970.) = Juss. 2. 1989. 4/3. 1990. 1. 37–43.

TORDA István: Az első bibliográfusunk = A Könyv 1990. 2. 128–130. (Sándor István)

TÓTH Róbert: Dienes László életútja = Kvt 39. 1989. 6. 357–359.

VARANNAI Aurél: Tól és bilincs. Egy liberális újságíró élete. Sajtó alá rendezte DETRE Józsefné. Bp. Gondolat 1990. 504 p.

HELTAI JÁNOS

TARTALOM

<i>Kulcsár Péter</i> : Ransanus Szent István-életrajzáról	307
<i>Karsay Orsolya</i> : A fenséges könyvtár dicsérete	316
<i>H. Tóth Imre</i> : Karcagújszállási-Carceus Márton élete és művei	325
<i>Szelestei N. László</i> : Hamis impresszumú könyvek a 18. századi Magyarországon, II.	343
<i>Jakó Zsigmond</i> : Batthyány Ignác, a tudós és a tudományszervező	353

KÖZLEMÉNYEK

<i>Sebestyén Mihály</i> : Adalékok Apáczai Csere János könyvtárának rekonstruálásához	376
<i>Sepsi Andrea</i> : Kazinczy Ferenc levele Óz Pálhoz	385
<i>Enyedi Sándor</i> : Az Erdélyi Magyar Nyelvmívelő Társaság 1798-as levelesládájából I.	387
<i>Szecső Károly</i> : Adalékok az Egri Katolikus Legényegylet könyvtárának történetéhez (1860–1914)	395
<i>Kőhegyi Mihály</i> : Rómer Flóris javaslata az MTA Kézirattárába került okmánygyűjtemények szak- szerű tárolására	398
<i>G. Gaál Zsuzsanna</i> : A Magyar Műzsa (1943–1944)	399

FIGYELŐ

<i>Rozsondai Marianne</i> : Csapodi Csaba 80 éves	408
Rejtő István (1928–1991)	410
<i>Varga Rózsa</i> : A Petőfi Irodalmi Múzeum dokumentációs műhely	410

BIBLIOGRÁFIA

<i>Heltai János</i> : A magyar nyomda-, könyv-, sajtó- és könyvtártörténeti szakirodalom 1990-ben ..	413

SOMMAIRE

<i>Kulcsár, Péter</i> : Sur la biographie de Saint Étienne écrite par Ransanus	307
<i>Karsay, Orsolya</i> : L'éloge de la bibliothèque sublime	316
<i>H. Tóth, Imre</i> : La vie et les ouvrages de Márton Karcagújszállási-Carceus	325
<i>Szelestei N., László</i> : Des livres ayant un faux impressum dans la Hongrie du XVII ^e siècle	343
<i>Jakó, Zsigmond</i> : Ignác Batthyány, le savant et l'organisateur de la science	353

CONTRIBUTIONS HISTORIQUES

<i>Sebestyén, Mihály</i> : Contributions à la reconstruction de la bibliothèque de János Apáczai Csere	376
<i>Sepsi, Andrea</i> : Une lettre de Ferenc Kazinczy à Pál Óz	385
<i>Enyedi, Sándor</i> : Du coffret à lettres de 1798 de la Société Transylvaine Hongroise pour la Culture de la Langue	387
<i>Szecsikó, Károly</i> : A l'histoire de la bibliothèque de l'Association Catholique des Compagnons d'Eger	395
<i>Kőhegyi, Mihály</i> : La proposition de Flóris Rómer en vue d'un stockage technique des recueils de documents du Département de Manuscrits de l'Académie des Sciences de Hongrie ...	398
<i>G. Gaál, Zsuzsa</i> : La revue Magyar Múza (La Muse Hongroise) (1943-1944)	399

CHRONIQUE

<i>Rozsondai, Marianne</i> : Csaba Csapodi a 80 ans	408
István Rejtő (1928-1991)	410
<i>Varga, Rózsa</i> : L'atelier de documentation du Musée Littéraire Petőfi	410

BIBLIOGRAPHIE

<i>Heltai, János</i> : La littérature spéciale hongroise de l'histoire de l'imprimerie, du livre et des bibliothèques en 1900	413